ML. L.4529/1.

Coordinatie (1)

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 27e November 1954 door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende het rust- en overlevingspensioen voor de arbeiders", zoals het door de Minister op 29 November 1954 gewijzigd werd, heeft de 1e December 1954 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, le 27 novembre 1954, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "relatif à la pension de retraite et de survie des ouvriers", ainsi qu'il a été amendé par le Ministre le 29 novembre 1954, a donné le 1er décembre 1954 l'avis suivant :

Binnen de hem toegewezen termijn heeft de Raad van State geen gelegenheid gehad tot een grondig onderzoek van het ontwerp. Met name heeft hij noch de Nederlandse, noch de Franse terminologie kunnen nagaan.

Van het voorstellen van vormwijzigingen heeft hij, in beginsel, afgezien, behalve wanneer de tekst van het ontwerp een materiële vergissing bevatte of aan duidelijkheid te wensen liet.

\+

\+ \+

Artikel 1 van het ontwerp omschrijft het toepassingsgebied van de wet.

De memorie van toelichting geeft daar de volgende commentaar bij :"De wet is in beginsel toepasselijk op alle arbeiders verbonden door een arbeidsovereenkomst en op hun weduwen, behalve dezen die reeds tot de werkingssfeer van een ander speciale regeling behoren. Deze laatsten zijn behalve de bedienden, de mijnwerkers en de zeelieden, de arbeiders die tot een bijzondere pensioenregeling behoren voorzien bij artikel 2, 4°, van de geordende wetten".

Artikel 2, 4°, van de gecoördineerde wetten verklaart de in die wetten geregelde verplichte verzekering niet toepasselijk op "de loontrekkenden in dienst van

.../...

het Rijk, de provinciën, en de gemeenten, van de openbare instellingen en de instellingen ten algemenen nutte, beheerd hetzij door een wet waarbij ten minste het verlenen van een ouderdomspensioen aan de belanghebbenden wordt voorzien, hetzij door een reglement waarbij aan de belanghebbenden, aan hun weduwen en aan hun wezen voordelen worden verzekerd, die ten minste gelijkwaardig zijn aan deze die voortvloeien uit de bepalingen dezer wet. De Minister, tot wiens bevoegdheden de sociale voorzorg behoort, stelt deze gelijkwaardigheid vast".

Een vergelijking van dit artikel 2, 4°, van de samengeordende wetten met het tweede lid van artikel 1 van het ontwerp, waarin wordt gezegd welke arbeiders buiten de toepassing van de nieuwe wet zullen vallen, toont aan dat de memorie van toelichting de strekking van dat tweede lid niet juist weergeeft. Want het toepassingsgebied daarvan is minder ruim dan dat van artikel 2, 4°, van de samengeordende wetten, met andere woorden, het onderhavige ontwerp zal toepassing vinden op personen voor wie de samengeordende wetten niet golden.

Dit is althans de bedoeling van de Regering, die namelijk haar voornemen heeft te kennen gegeven het onderhavige ontwerp toepasselijk te maken op de werklieden die bij openbare instellingen en bij instellingen van openbaar nut in dienst zijn.

Artikel 1, eerste lid, verwezenlijkt deze bedoeling echter niet, aangezien het bepaalt dat de arbeiders, die "ter uitvoering van om het even welke arbeidsovereenkomst" zijn tewerkgesteld, voor de door het ontwerp ingevoerde regeling in aanmerking komen.

.../...

De gebruikte formule is ongetwijfeld de ruimst mogelijke voor overeenkomsten, waarbij iemand zich tegen bezoldiging verbindt tot het leveren van arbeidsprestaties voor een ander, onder diens leiding en toezicht.

Toch moet worden opgemerkt dat de arbeiders, die onder een statutaire regeling werken, niet bedoeld zijn in artikel 1, dat immers alleen op de ter uitvoering van een overeenkomst tewerkgestelde arbeiders betrekking heeft.

Artikel 1, eerste lid, 1°, moet dan ook zo worden omgewerkt, dat het de door de Regering gewilde draagwijdte krijgt; anderzijds wijzige men de commentaar bij artikel 1, op bladzijde 11 van de memorie van toelichting, in die zin dat hij met de werkelijke bedoeling van de Regering overeenstemt.

\+

\+ \+

De Nederlandse en de Franse tekst van artikel 2, § 1, eerste lid, stemmen niet overeen. Volgens de Franse tekst wordt het rustpensioen in functie van de bruto-bezoldigingen van de arbeider berekend.

De Nederlandse tekst geeft de werkelijke bedoeling van de wetgever niet weer; de woorden "bruto-bezoldigingen" moeten in de plaats van "bezoldigingen" komen.

\+

\+ \+

.../...

Artikel 9, § 1, stelt wat de Regering terecht noemt de tweede regel voor het omzetten van oude in nieuwe rechten, voor het geval van een volledige arbeidersloopbaan.

Drie gevallen worden onderscheiden :

1° de werknemer die op de bij koninklijk besluit te bepalen wijze aantoont dat hij gedurende de ganse periode van 1 Januari 1955 tot de datum van de pensioenaanvraag gewoonlijk en hoofdzakelijk is tewerkgesteld, zal geacht worden aan te tonen dat hij een normale loopbaan heeft gehad;

2° voor de werknemers echter, die gedurende de eerste vijftien jaren van de toepassing van de wet een pensioenaanvraag indienen, zullen aan de in 1° genoemde periode moeten worden toegevoegd de jaren vóór 1 Januari 1955 die nodig zijn om tot een periode van vijftien opeenvolgende jaren te komen;

3° voor de werknemers die de pensioenleeftijd zullen bereiken of het pensioen vroeger wensen te verkrijgen, hetzij vóór 1 Januari 1955, hetzij van 1 Januari 1955 tot 31 December 1959, zal de Koning een zeker aantal jaren beneden vijftien kunnen vaststellen, waarvoor zij zullen moeten aantonen dat zij gewoonlijk en hoofdzakelijk te werk zijn gesteld, om te kunnen worden geacht een volledige loopbaan te hebben gehad.

.../...

Uit de memorie van toelichting (eerste deel, hoofdstuk III) blijkt, dat een loopbaan als volledig zal kunnen worden aangemerkt wanneer, voor de aan 1 Januari 1955 voorafgaande periode, volgens de regeling van de gecoördineerde wetten de arbeidsjaren voldoende zouden zijn geweest om een pensicen te bekomen: "12 van de laatste 15 jaren voor de aan de wet voorafgaande perioden indien 15 jaren tewerkstelling, vóór het van kracht worden van de wet, dienen bewezen. De uitvoerende macht wordt ermede belast desbetreffend de bijkomende maatregelen voor het verbinden der twee regelingen te bepalen."

Bij het opmaken van deze commentaar, voorzag de Regering dus dat de Koning geen aantal jaren beneden 12 zou kunnen vaststellen. Op grond van dit cijfer heeft zij dan de financieringstabel voor de regeling opgemaakt.

Volgens de Raad van State zou de bedoeling van de Regering beter tot uiting komen indien artikel 9, § 1, tweede lid, gewijzigd werd door een tekst, die, terwijl hij aan de Koning bevoegdheid geeft om voor het vermoeden van volledige loopbaan een aantal jaren beneden 15 vast te stellen, zelf een minimum van 12 jaren zou vaststellen.

\+

\+ \+

.../...

Artikel 9, § 2, betreft de zogenaamde gemengde loopbanen dit is met inbegrip van jaren tijdens welke de werknemer aan verschillende pensioenregelingen is onderworpen geweest.

De memorie van toelichting (eerste deel, hoofdstuk IV) verklaart : "Zo de gemengde loopbaan ten minste 4/5 omvat van de periode tussen 1 Januari 1926 en de datum waarop de wet van kracht wordt en de gehele periode van deze laatste datum af, dan zal de gerechtigde van een volledige loopbaan ontvangen : ..."

Deze commentaar geeft de bedoeling van de Regering niet nauwkeurig weer. De gerechtigde zal immers geacht worden het bewijs van een volledige loopbaan te leveren, indien de gemengde loopbaan de ganse periode tussen 1 Januari 1926 en de datum van de pensioenaanvraag, bestrijkt.

+

+ +

Artikel 10,§ 1,luidt als volgt:"Het bedrag van het rust-pensioen wordt verminderd volgens voorwaarden en binnen de grenzen bepaald door de Koning met het bedrag van de rente, gevestigd voor elke kapitaalsuitkering van de toelagen en der vergoedingen toegekend aan de gerechtigde bij toepassing van de Belgische wetgevingen, van het moederland of de Kolonie, of van vreemde wetgevingen of bij toepassing van het gemeen recht, betreffende het herstel der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen of beroepsziekten ".

Zoals in de memorie van toelichting wordt onderstreept is "het aftrekken van de vergoeding, voortkomende van het schadeherstel ingevolge het gemeen recht, nieuw. Het is inderdaad gebleken dat, voor zover deze vergoeding tot doel had het gehele of gedeeltelijke verlies van de werkbekwaamheid te vergoeden, het onbillijk was de rechthebbende te bevoordelen ten opzichte van het slachtoffer van een arbeidsongeval ".

De Raad van State is van advies dat de termen van artikel 10 een te algemene strekking hebben. Want onder letterlijke toepassing van de tekst is het mogelijk, het bedrag van het pensioen te verminderen met het bedrag van de rente gevestigd vóór elke kapitaalsuitkering van een vergoeding toegekend aan de gerechtigde tot dekking van andere schadegevallen dan die volgend uit het "gehele of gedeeltelijke verlies van de werkbekwaamheid.".

.../...

De vermindering zou bij voorbeeld kunnen slaan op de vergoeding tot herstel van zedelijke schade.

Deze opmerking geldt ook voor artikel 14, eerste lid.

\+

\+ +

Artikel 11, eerste lid, heeft betrekking op de "gemengde loopbaan". Daarin wordt bepaald dat, wanneer een werknemer aan een andere pensioenregeling onderworpen is geweest, zonder daarin nochtans enig recht of enig voordeel te hebben verkregen, het bestuur of de instelling die met het beheer van die pensioenregeling is belast, gehouden is op verzoek van de belanghebbende aan de Rijkskas een bedrag te betalen, gelijk aan het totaal der bijdragen die op de rekening van de werknemer hadden moeten ingeschreven worden, indien hij tijdens die jaren aan de pensioenregeling voor arbeiders onderworpen was geweest.

Het lijkt meer aangewezen, de Rijkskas in staat te stellen zelf de storting van het bedrag van de bijdragen te vorderen, dan deze verrichting van de wil van de arbeider te doen afhangen.

Artikel 10, tweede lid, is gedeeltelijk overbodig. Het bepaalt immers dat in het bij artikel 11,

.../...

eerste lid, bedoelde geval, het rustpensioen niet wordt verminderd overeenkomstig artikel 10, § 2.

Het zou moeilijk anders kunnen, aangezien artikel 10, § 2, betrekking heeft op de arbeider die, in een andere pensioensregeling, de daaraan verbonden voordelen heeft verkregen en aangezien anderzijds artikel 11, eerste lid, alleen van toepassing is op arbeiders die aan een andere pensioensregeling onderworpen zijn geweest, zonder daarin enig recht te hebben verkregen.

Het tweede lid lijkt maar te verantwoorden voor zover de wetgeving, na de pensioenaanvraag vanwege de arbeider, zulk een wijziging ondergaat, dat hij onder een andere regeling recht zou krijgen op bepaalde voordelen waarop hij bij het indienen van de pensioensaanvraag geen recht had.

\+

\+ \+

In de commentaar op artikel 12, 3°, verklaart de memorie van toelichting, dat deze bepaling "het principe stelt van de afhouding van het buitenlands pensioensbedrag".

De Raad van State constateert echter, dat de voorgelegde tekst van dit artikel de indruk wekt als zou de Koning in de krachtens artikel 12, 3°, genomen uitvoeringsbesluiten kunnen bepalen onder welke voorwaarden

.../...

voor het tot stand komen van de pensioensaanspraken rekening moet worden gehouden met de pensioenen welke de belanghebbenden dank zij een verzekeringsregeling in een aangrenzend land hebben verkregen en met de jaren waarin zij aan deze regeling onderworpen geweest zijn.

De Raad van State stelt derhalve de volgende tekst voor, waarin de bedoelingen van de Regering beter tot hun recht komen :

" 3° De voorwaarden waaronder rekening behoort te worden gehouden :

a) voor het tot stand komen der rechten op rustpensioen van de arbeiders die zich in de onder artikel , eerste lid, 1°, bedoelde gevallen bevinden, met de jaren gedurende welke zij aan een ouderdomsverzekering in een aangrenzend land onderworpen zijn geweest ;

b) met de door deze verzekering toegekende pensioenen.".

\+

\+ \+

Voor artikel 13, § 2, derde lid, wordt de volgende lezing aanbevolen :

"De Koning bepaalt onder welke voorwaarden een gedeelte van het overlevingspensioen verleend wordt aan de weduwe, die niet bewijst dat haar echtgenoot, tijdens

.../...

de laatste twaalf maanden vóór zijn overlijden, onder de in artikel 1, eerste lid, bepaalde voorwaarden tewerkgesteld is geweest.".

\+

\+ +

Doel van artikel 13, § 4, 2°, is, de uitbetaling van het overlevingspensioen te schorsen wanneer de gerechtigde in concubinaat leeft.

Om dit doel te bereiken zonder de eigenlijke term te gebruiken, voert de tekst een vermoeden van concubinaat in. De dubbelzinnige redactie kan tot talrijke betwistingen aanleiding geven.

\+

\+ +

Artikel 14, tweede lid, wordt best in twee gesplitst.

Het heeft immers twee gevallen op het oog : verbod tot het cumuleren van overlevingspensioenen en beperking der cumulatie van het overlevingspensioen met het rustpensioen.

\+

\+ +

.../...

Artikel 16 geeft een opsomming van de verschillende inkomsten der Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.

Daaronder zou eveneens melding moeten worden gemaakt van de krachtens artikel 24 uitbetaalde Staatstoelage.

De Raad van State stelt voor, dit artikel als volgt aan te vullen :

"5° de in artikel 24 van deze wet bedoelde toelage vanwege de Staat aan de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.".

\+

\+ +

Artikel 17, § 2, geeft nadere toelichting omtrent sommige opdrachten van de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen, en verwijst voorts naar artikel 61 van de gecoördineerde wetten.

Dit artikel, waarin de wetten van 30 December 1950 en 11 Maart 1954 reeds wijzigingen hebben aangebracht, wordt nog impliciet gewijzigd door het onderhavige ontwerp, bij zover dat, na de goedkeuring van de wet, nog moeilijk zal uit te maken zijn welke opdrachten de Rijkskas nog te vervullen zal hebben.

Naar het gevoelen van de Raad van State verdient het de voorkeur, de gezamenlijke bevoegdheden der Rijkskas in artikel 17 aan te geven.

\+

\+ +

.../...

Artikel 19, dat betrekking heeft op de sancties, verklaart dat aan iedere pensioengerechtigde die een andere beroepsbedrijvigheid dan gelegenheidswerk voortzet of hervat, zonder daarvan vooraf aangifte te doen, "de uitkeringen van deze wet worden ontnomen gedurende een termijn van een maand tot zes maanden, en van twaalf maanden bij herhaling ".

Uit artikel 4 blijkt, dat de uitkeringen van deze wet slechts ingaan zo de gerechtigde alle andere beroepsbedrijvigheid dan gelegenheidswerk heeft stopgezet.

De uitkeringen kunnen niet worden ontnomen aan iemand voor wie zij nooit "zijn ingegaan".

De Raad van State herinnert er aan dat artikel 50, eerste lid, van de wet van 29 December 1953 luidde :

"Aan ieder gerechtigde op één der in artikel 3 bedoelde uitkeringen, die een andere beroepsbedrijvigheid dan gelegenheidswerk voortzet of hervat, wordt de uitkering ontnomen gedurende een termijn van één maand tot zes maanden, te rekenen van het tijdstip waarop hij opnieuw voldoet aan de voorwaarde in artikel 8 gesteld, zulks onverminderd de teruggave van de ten onrechte uitbetaalde sommen.".

Deze lezing is te verkiezen omdat zij nauwkeurig in alle mogelijke gevallen voorziet.

\+

\+ \+

.../...

Artikel 20, eerste lid, bepaalt : "De betwistingen omtrent de rechten welke voortspruiten uit deze wet worden beslecht in eerste aanleg en in beroep door de rechtsmachten, die de Koning aanduidt en die hij gebeurlijk instelt en inricht."

De aldus aan de Koning opgedragen bevoegdheden zijn zeer ruim en maken het hem niet alleen mogelijk, gerechten in te stellen en in te richten, maar tevens elke bestaande of in te richten rechterlijke of administratieve rechtsmacht bevoegd te verklaren.

\+

\+ \+

Een betere lezing voor artikel 22 ware :

Artikel 22.-

De Koning wordt er mede belast, onder de titel "Wetboek van het arbeiderspensioen" in één wetboek te coördineren de wettelijke bepalingen betreffende de pensioensregeling of de verzekering tegen de gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood der arbeiders, der bedienden, der mijnwerkers en der zeelieden, welke op het tijdstip der codificatie van kracht zijn.

Met het oog daarop kan de Koning, zonder aan de in deze bepalingen neergelegde beginselen afbreuk te doen, de redactie er van wijzigen om tot een eenvormige terminologie te komen, en kan bij een uitdrukkelijke beschikking vaststellen dat de zonder voorwerp geworden bepalingen zijn opgeheven.

.../...

De Regering zal bij de Kamers een ontwerp van wet met het oog op de bekrachtiging van dit besluit aanhangig maken in de loop van de zitting tijdens welke het besluit zal zijn genomen of ten laatste gedurende de daarop volgende zitting.

Het wetboek treedt op de door de Koning vastgestelde datum in werking.".

\+

\+ \+

Artikel 25 wijzigt de artikelen 3 en 4 van de besluitwet van 28 December 1944.

Voorgesteld wordt, dit artikel door de volgende bepalingen te vervangen :

Artikel 25.-

§ 1. Artikel 3, eerste lid, 2°, van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de wet van 29 December 1953, wordt door de volgende bepaling vervangen :

"2° 4.25 t.h. van het bedrag van zijn loon wanneer het een arbeider betreft.

Dit gedeelte krijgt de bij artikel 4, eerste lid, A, 1°, voorgeschreven bestemming.

.../...

Dit bedrag kan bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit gewijzigd worden tijdens het laatste jaar van iedere vijfjaarlijkse periode, met ingang van 1 Januari 1955 en wel voor de duur van de volgende vijfjaarlijkse periode, zonder dat deze wijziging een verhoging van meer dan 0,25 t.h. van het loon van de arbeider mag medebrengen".

§ 2. Artikel 3, derde lid, 2°, van dezelfde besluitwet, gewijzigd bij de wet van 29 December 1953, wordt door de volgende bepaling vervangen :

"2° 4, 25 t.h. van het bedrag van het loon van de arbeider.

Dit deel krijgt de bij artikel 4, eerste lid, A, 1°, voorgeschreven bestemming.

Dit bedrag kan onder de bij het eerste lid, 2°, van het onderhavig artikel gestelde voorwaarden worden gewijzigd.".

§ 3. Artikel 4, eerste lid, A, 1°, van dezelfde besluitwet, gewijzigd bij de wet van 29 December 1953, wordt door de volgende bepaling vervangen : ... (zie tekst van de Regering) ...

\+

\+ \+

.../...

Artikel 26, § 1, 1°, ware als volgt te wijzigen :

"1° de geordende wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gewijzigd bij de besluitwetten van 8 Januari en 25 Februari 1947, bij de wetten van 1 Juli 1948, 30 December 1950 en 13 Juli 1951, bij het koninklijk besluit van 13 October 1953 en bij de wet van 11 Maart 1954" ... (vervolg zoals in het ontwerp) ...

+

+ +

Artikel 27, dat de voorrang van de internationale overeenkomsten bevestigt is een algemene bepaling en zou in hoofdstuk 1 van de wet moeten voorkomen, of, zo het in hoofdstuk V blijft staan, in elk geval vóór artikel 22 moeten komen.

+

+ +

Artikel 28, derde lid, zou als volgt dienen te worden gewijzigd : " De bij dit artikel bedoelde personen mogen ....". (verder zoals in het ontwerp).

Etant donné le délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat a dû se borner à un examen superficiel du projet. Il n'a pu notamment vérifier la terminologie, ni dans le texte néerlandais, ni dans le texte français.

Il s'est abstenu, en principe, de proposer des modifications de forme, sauf dans les cas où le texte du projet contenait une erreur matérielle ou manquait de clarté.

\+

\+ +

L'article 1er du projet détermine le champ d'application de la loi.

Cet article est ainsi commenté dans l'exposé des motifs : "La loi s'applique en principe à tous les travailleurs liés par un contrat de louage de travail et à leurs veuves, à l'exception de ceux qui sont déjà assujettis à un autre régime spécial. Ces derniers sont, outre les employés, les mineurs et les marins, les travailleurs assujettis à un régime spécial prévu par l'article 2, 4°, des lois coordonnées".

L'article 2, 4°, des lois coordonnées exclut de l'assurance obligatoire réglée par ces lois "les salariés occupés au service de l'Etat, des provinces et des

.../...

communes, des établissements publics et des établissements d'utilité publique, régis soit par une loi prévoyant au moins l'octroi aux intéressés d'une pension de vieillesse, soit par un règlement assurant aux intéressés, à leurs veuves et à leurs orphelins, des avantages au moins égaux à ceux qui résultent des dispositions de la présente loi. Le Ministre qui a la prévoyance sociale dans ses attributions constate cette équivalence".

Il résulte de la comparaison de cet article 2, 4°, des lois coordonnées et de l'alinéa 2 de l'article 1er du projet qui détermine les travailleurs ne tombant pas sous l'application de la nouvelle loi, que l'exposé des motifs reflète inexactement la portée de cet alinéa. En effet, celui-ci a un champ d'application moins vaste que celui de l'article 2, 4°, des lois coordonnées, c'est-à-dire que le présent projet sera applicable à des personnes qui n'étaient pas soumises aux lois coordonnées.

Telle est du moins l'intention du Gouvernement, qui a manifesté notamment sa volonté de soumettre au présent projet les ouvriers occupés au service des établissements publics et des établissements d'utilité publique.

Cette intention n'est pas réalisée par l'article 1er, alinéa 1er, du projet. En effet, aux termes de celui-ci, bénéficieront du régime instauré par le projet, les travailleurs occupés "en exécution de tous les contrats de louage de travail".

.../...

Cette formule est assurément la plus large possible pour ce qui concerne les contrats par lesquels une personne s'engage moyennant rémunération à prester ses services à une autre, sous l'autorité et la surveillance de celle-ci.

Il échet cependant de remarquer que les travailleurs occupés dans un régime statutaire ne sont pas visés par l'article 1er, qui ne concerne que les travailleurs occupés en exécution d'un contrat.

Il conviendrait donc de remanier l'article 1er, alinéa 1er, 1°, en vue de lui donner la portée que le Gouvernement lui attribue et, d'autre part, de modifier le commentaire de l'article 1er qui figure à la page 11 de l'exposé des motifs, afin de faire correspondre celui-ci aux intentions réelles du Gouvernement.

\+

\+ +

Les textes néerlandais et français de l'article 2, § 1er, alinéa 1er, ne concordent pas. Il est, en effet, prévu dans le texte français que la pension de retraite est calculée en fonction des rémunérations brutes du travailleur.

Le texte néerlandais ne traduit pas l'intention réelle du législateur et les mots "bruto-bezoldigingen" devraient remplacer le mot "bezoldigingen".

\+

\+ +

.../...

L'article 9, § 1er, énonce ce que le Gouvernement nomme, à juste titre, la seconde règle de conversion des droits anciens en droits nouveaux, pour le cas d'une carrière complète d'ouvrier.

Trois cas sont prévus :

1° le travailleur qui justifie de la manière qui sera prévue par arrêté royal avoir été occupé habituellement et en ordre principal, pendant toute la période s'étendant du 1er janvier 1955 à la date de la demande de pension, sera censé justifier qu'il a accompli une carrière normale;

2° toutefois, pour les travailleurs qui introduiront une demande de pension pendant les quinze premières années d'application de la loi, il faudra ajouter à la période prévue au 1° les années antérieures au 1er janvier 1955, nécessaires pour obtenir une période de quinze années consécutives;

3° pour les travailleurs qui atteindront l'âge de la pension ou demanderont à bénéficier de celle-ci anticipativement, soit avant le 1er janvier 1955, soit du 1er janvier 1955 au 31 décembre 1959, le Roi pourra déterminer un nombre d'années inférieur à quinze pour lesquelles ils devront justifier d'une occupation habituelle et principale pour être réputés avoir accompli une carrière complète.

Il résulte de l'exposé des motifs (1ère partie, chapitre III) qu'une carrière pourra être présumée complète lorsque, pour la période antérieure au 1er janvier 1955, les années prestées auraient suffi, suivant le régime des lois coordonnées, à conférer la pension : "12 années sur les 15 dernières pour les périodes antérieures à la loi, lorsqu'il faut justifier de 15 années d'occupation avant l'entrée en vigueur de la loi. Le pouvoir exécutif est chargé d'arrêter les détails de la jonction entre les deux régimes à cet égard".

.../...

En rédigeant ce commentaire, le Gouvernement prévoyait donc que le Roi ne pourrait fixer un nombre d'années inférieur à 12. C'est en se fondant sur ce chiffre qu'il a établi le tableau de financement du régime.

Le Conseil d'Etat est d'avis que l'intention du Gouvernement serait mieux exprimée si l'article 9, § 1er, alinéa 2, était modifié par un texte qui, tout en donnant au Roi le pouvoir de fixer pour la présomption de carrière complète un nombre d'années inférieur à 15, fixerait lui-même un minimum de 12 années.

\+

\+ \+

L'article 9, § 2, est relatif aux carrières dites mixtes, c'est-à-dire comprenant des années d'assujettissement à des régimes de pension différents.

L'exposé des motifs (1ère partie, chapitre IV) porte que : "Si la carrière mixte s'étend au moins sur les 4/5 de la période comprise entre le 1er janvier 1926 et la date d'entrée en vigueur de la loi, et sur toute la période commençant à cette même date, le bénéficiaire sera censé justifier d'une carrière complète...".

Ce commentaire n'exprime pas adéquatement l'intention du Gouvernement, telle qu'elle résulte de l'article 9, § 2. En effet, le bénéficiaire serait censé justifier d'une carrière complète, si la carrière mixte s'étend sur toute la période comprise entre le 1er janvier 1926 et la date de la demande de la pension.

\+

\+ \+

.../...

Le § 1er de l'article 10 porte : "Le montant de la pension de retraite est diminué, dans les conditions et limites déterminées par le Roi, du montant de la rente établi avant tout paiement en capital, des allocations et des indemnités accordées au bénéficiaire en vertu des législations relatives à la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles, belges, métropolitaines ou coloniales, ou étrangères, ou de droit commun".

Comme le souligne l'exposé des motifs, "La déduction de l'indemnité provenant de la réparation d'un dommage suivant le droit commun, est une innovation. Il est apparu, en effet, que dans la mesure où cette indemnité avait pour but de compenser la perte totale ou partielle de la capacité de travail, il était inique de donner à son bénéficiaire un avantage sur l'accidenté du travail ".

Le Conseil d'Etat estime que la portée des termes de l'article 10est trop générale. Une application littérale du texte permettrait, en effet, de déduire du montant de la pension, le montant de la rente établie avant tout paiement, en capital, d'une indemnité accordée au pensionné pour couvrir d'autres dommages que celui qui résulte de "la perte totale ou partielle de la capacité de travail ".

La déduction pourrait, par exemple, porter sur l'indemnité accordée pour réparer un dommage moral.

Cette observation vaut également pour l'article 14, alinéa 1er.

+

+ +

.../...

L'article 11, alinéa 1er, est relatif aux "carrières mixtes". Il prévoit que lorsqu'un travailleur aura été soumis à un autre régime de pension, sans pourtant acquérir dans celui-ci de droits à des avantages quelconques, l'administration ou l'institution chargée de la gestion de ce régime sera tenue, à la requête de l'intéressé, de verser à la Caisse nationale, une somme égale au montant total des cotisations qui auraient dû être versées au compte du travailleur si pendant ces années, il avait été soumis au régime de pension des ouvriers.

Il semble qu'il serait préférable de permettre à la Caisse nationale de requérir elle-même le versement du montant des cotisations plutôt que de faire dépendre cette opération de la volonté du travailleur.

L'article 10, alinéa 2, est partiellement inutile. Il prévoit, en effet, que dans le cas de l'article 11, alinéa 1er, la pension de retraite n'est pas diminuée conformément à l'article 10, § 2.

Il ne peut en être autrement puisque l'article 10, § 2, vise le travailleur qui a acquis dans un autre régime de pension, des avantages accordés par ce régime et que, d'autre part, l'article 11, alinéa 1er, ne s'applique qu'aux travailleurs qui ont été soumis à un autre régime de pension sans avoir acquis de droits dans celui-ci.

L'alinéa 2 ne semble se justifier que dans la limite où une modification de la législation, après la demande de pension du travailleur, lui ferait acquérir dans un autre régime, le droit à certains avantages alors qu'il n'y avait pas droit au moment de la demande de pension.

+

+ + .../...

Commentant l'article 12, 3°, l'exposé des motifs porte que cette disposition "pose le principe de la déduction du montant de la pension étrangère".

Le Conseil d'Etat constate pourtant que tel qu'il est rédigé, cet article donne à croire que le Roi pourra déterminer dans les arrêtés d'exécution pris en vertu de l'article 12, 3°, les conditions dans lesquelles il doit être tenu compte pour l'ouverture des droits à la pension des intéressés, des pensions accordées par un régime d'assurance d'un pays limitrophe et des années au cours desquelles les travailleurs auront été soumis à ce régime.

Le Conseil d'Etat propose, en conséquence, le texte suivant qui traduit plus adéquatement l'intention du Gouvernement :

" 3° Les conditions dans lesquelles il doit être tenu compte :

a. pour l'ouverture des droits à la pension de retraite des travailleurs se trouvant dans les cas visés à l'article 6 , alinéa 1er, 1°, des années au cours desquelles ceux-ci ont été soumis à un régime d'assurance en vue de la vieillesse d'un pays limitrophe;

b. des pensions accordées par ce régime.".

\+

\+ \+

.../...

L'article 13, § 2, alinéa 3, devrait être rédigé comme suit :

"Le Roi détermine les conditions dans lesquelles il est accordé une quotité de la pension de survie à la veuve qui n'établit pas que son mari a été occupé dans les conditions prévues à l'article 1er, alinéa 1er, au cours des douze derniers mois précédant le décès.".

\+

\+ \+

Le but de l'article 13, § 4, 2° est de suspendre le paiement de la pension de survie lorsque la bénéficiaire vit en état de concubinage.

Pour atteindre ce but, sans employer le mot propre, le texte établit une présomption de concubinage.

La rédaction de ce texte est ambiguë et de nature à provoquer de nombreuses controverses.

\+

\+ \+

L'article 14, alinéa 2, devrait être scindé en deux alinéas.

.../...

En effet, deux cas sont prévus : l'interdiction du cumul de pensions de survie et la limitation du cumul de la pension de survie avec la pension de retraite.

+

+ +

L'article 16 énumère les différentes ressources de la Caisse nationale des pensions de retraite.

Il conviendrait d'y mentionner également une référence à l'allocation de l'Etat versée en vertu de l'article 24.

Le Conseil d'Etat propose de compléter cet article comme suit :

" 5° l'allocation payée par l'Etat à la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie, prévue à l'article 24 de la présente loi".

+

+ +

L'article 17, § 2, précise certaines missions de la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie, mais, pour le surplus, se réfère à l'article 61 des lois coordonnées.

.../...

Cet article, déjà modifié par les lois des 30 décembre 1950 et 11 mars 1954, est, en outre, implicitement modifié par le présent projet si bien qu'il est difficile de déterminer quelles seront, après le vote de la loi, les missions de la Caisse nationale.

Le Conseil d'Etat estime qu'il serait préférable de reprendre dans l'article 17 l'énoncé complet des attributions de la Caisse nationale.

\+

\+ \+

L'article 19, relatif aux sanctions, porte que tout bénéficiaire d'une pension qui continue à exercer ou reprend une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel, sans en faire la déclaration préalable, sera "privé des prestations de la présente loi pendant une période d'un mois à six mois, et de douze mois en cas de récidive".

Il résulte des termes de l'article 4 que les prestations de la présente loi ne prennent cours que si le bénéficiaire a cessé toute activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel.

On ne peut priver des prestations de la loi, une personne pour qui celles-ci n'ont jamais "pris cours".

.../...

Le Conseil d'Etat rappelle que l'article 50, alinéa 1er, de la loi du 29 décembre 1953 portait :

"Tout bénéficiaire d'une des prestations visées à l'article 3 qui continue à exercer ou reprend une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel, sera privé de la prestation pendant une période d'un mois à six mois, à compter du moment où il satisfait, à nouveau, à la condition fixée par l'article 8, sans préjudice de la restitution des sommes indûment payées.".

Ce texte est préférable parce qu'il prévoit avec exactitude les éventualités possibles.

\+

\+ +

L'article 20, alinéa 1er, porte : "les contestations qui ont pour objet des droits résultant de la présente loi sont tranchées en premier ressort et en appel par les juridictions que le Roi détermine, et, le cas échéant, institue et organise".

Les pouvoirs ainsi donnés au Roi sont extrêmement larges et lui permettent donc non seulement d'instituer et d'organiser des juridictions, mais encore de rendre compétente toute juridiction existante ou future, judiciaire ou administrative.

\+

\+ +

.../...

L'article 22 serait mieux rédigé comme suit :

Article 22.-

Le Roi est chargé de codifier, sous le titre de Code de la pension des travailleurs, les dispositions légales, concernant le régime des pensions ou des assurances en vue de la vieillesse et du décès prématuré des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs et des marins, en vigueur au moment de la codification.

A cette fin, le Roi peut, sans porter atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions, en modifier la rédaction en vue d'assurer une terminologie uniforme et constater par une disposition expresse l'abrogation de celles de ces dispositions qui seraient devenues sans objet.

Le Gouvernement saisira les Chambres d'un projet de loi ayant pour objet la confirmation de cet arrêté, au cours de la session pendant laquelle il aura été pris ou au plus tard au cours de la session suivante.

Le Code entrera en vigueur à la date fixée par le Roi. ".

\+

\+ \+

L'article 25 modifie les articles 3 et 4 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944.

Il est proposé de remplacer cet article par les dispositions suivantes :

Article 25.-

§ 1er. L'article 3, alinéa 1er, 2°, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, modifié par la loi du 29 décembre 1953, est remplacé par la disposition suivante :

" 2° 4,25 p.c. du montant de sa rémunération, s'il s'agit d'un ouvrier.

.../...

Cette part reçoit la destination prévue à l'article 4, alinéa 1er, A, 1°.

Ce taux peut être modifié par l'arrêté royal délibéré en conseil des ministres, au cours de la dernière année de chaque période quinquennale à dater du 1er janvier 1955 et ce, pour la durée de la période quinquennale suivante, sans que cette modification puisse entraîner une augmentation supérieure à 0,25 p.c. de la rémunération de l'ouvrier".

§ 2. L'article 3, alinéa 3, 2°, du même arrêté-loi, modifié par la loi du 29 décembre 1953, est remplacé par la disposition suivante :

" 2° 4,25 p.c. du montant de la rémunération de l'ouvrier.

Cette part reçoit la destination prévue à l'article 4, alinéa 1er, A, 1°.

Ce taux peut être modifié dans les conditions prévues à l'alinéa 1er, 2°, du présent article ".

§ 3. L'article 4, alinéa 1er, A, 1°, du même arrêté-loi, modifié par la loi du 29 décembre 1953, est remplacé par la disposition suivante :

"1° texte du Gouvernement ".

+

+ +

.../...

L'article 26, § 1er, 1°, devrait être modifié comme suit :

"1° les lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, modifiées par les arrêtés-lois des 8 janvier et 25 février 1947, les lois des 1er juillet 1948, 30 décembre 1950 et 13 juillet 1951, l'arrêté royal du 13 octobre 1953, et par la loi du 11 mars 1954"....

(la suite comme au projet) ...

\+

\+ +

L'article 27 qui concerne la prééminence des conventions internationales constitue une disposition générale et devrait figurer dans le chapitre Ier de la loi ou devrait, tout au moins, s'il était maintenu dans le chapitre V, être placé avant l'article 22.

\+

\+ +

L'article 28, alinéa 3, devrait être modifié comme suit :

" les personnes visées au présent article ne peuvent ...
(la suite comme au projet) ".

ML. L. 4529/1.

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : Messieurs :	J. SUETENS,	eerste-voorzitter van de Raad van State, premier président du Conseil d'Etat,	voorzitter, président,
	D. DECLEIRE, K. REES,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,	
	J. CYPRES,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier. greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. SUETENS. Het verslag werd uitgebracht door de H. DUCHATELET, adjunct-lid van het coördinatie-bureau.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. SUETENS. Le rapport a été présenté par M. DUCHATELET, membre adjoint du bureau de coordination.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minister
expédition délivrée à M. le Ministre
van Arbeid en Sociale Voorzorg.
du Travail et de la Prévoyance sociale.

De 1954. Le 1954.

De Griffier van de Raad van State, Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.